



הצבעת אי-איומן

נוסח הצהרתו של עורך „העולם הזה” לפני ההצבעה על אי-איומן לממשלה בנוסח

לעירייה. היינו צריכים לכת לועד הפועל של ההסתדרות. להראות להם מה זה פועל רעב, מה זה פועל כועס.

בשם אורי מוראד, אנחנו נצביע אי-איומן לממשלה.

אליהו מועלם, בן 21, השתחרר מצה"ל לפני שנה וחצי. בכל הזמן הזה עבד רק חודשיים ברציפות. הוא למד נגרות בבית-ספר תיכון מקצועי. אבל אין עבודה במקצוע. הוא רווק — לא מפני שאין לו חברה, אלא מפני שאין הוא יכול להרשות לעצמו להתחתן. לאליהו יש עוד אח מובטל. כל יום הוא הולך ללישכה וחוזר כלעומת שבא. הוא מסתובב, לוקח עשר לירות פה ועשר לירות שם.

ביום השלישי האחרון השתתף בהפגנה. הוא סיפר לנו: „בבחירות האחרונות זרקתי לקלפי פתק לבן. עכשיו אני יודע שזאת היתה השתמטות. הלכתי להפגנה כדי לכפר על ההשתמטות הזאת, וכדי להגיד לממשלה: את לא מילאת את תפקידך!”

בשם אליהו מועלם, אנחנו נצביע אי-איומן לממשלה.

ראובן ברכאל הוא בן 27. האל אמנם בירכו במקצוע טוב. מזה חשע שנים הוא בנאי מעולה. הודות למקצוע הזה יכול היה לתמוך בהוריו. גם להשכיר על נשואין בעתיד הקרוב. אבל המיתון רצה אחרת. הוא מובטל מזה שמונה חודשים.

הוא סיפר לנו: „הייתי בהפגנה ביום השלישי. בכרוזים שחילקו לנו היה כתוב שנצמד מכיכר דיזנגוף לכיכר מלכ"י ישראל. לא הבנתי. מה הקימה המשטרה מחסומים בדרך. אף אחד לא הזהיר אותנו — ישר התחילו להרביץ. ואיתי דם של פועלים יהודים. הייתי חבר מפ"ם. הצבעתי בשבילה. אבל היא לא קיימה את ההבטחות שלה לפועלים.”

בשם ראובן ברכאל, אנחנו נצביע אי-איומן לממשלה.

למה אורי יושב ברגע זה בבית-המעצר. הוא מסגר, אבל את סורגי הכלא לא ינסה אולי מפני שכבר שכת איך עיבדים במסגרות. הוא בן 17, ומזה כמה חודשים אינו עבד. עד שבאנו אל הוריו. הם לא ידעו כלל שבנם אסור. הם חשבו שנסע לבאר-שבע להפיש עבודה. הם אפילו שלחו בשבילה לקרוביו בבאר-שבע, הביטל-גנדים וכסף.

„למה עצרו את הילד שלי?” התייפחה האם, מול אדרי. „שילכו יצאו?” התמרמר אבי המשפחה. „הם עוד יורידו את המדינה הזאת לאבדון.”

בשם נישפחת אדרי כודה, אנחנו נצביע אי-איומן לממשלה.

יחזקאל חורי הוא בן 20. הוא פועל-בניין. אבל מזה שמונה חודשים הוא מובטל. ממה היא חי? מגיין יש לו כסף לקנות סיגריות?

כאשר שאלנו אותו, הוא ענה: „סוחבים מפה משהו, משם משהו. משחקים קלפים. שגועין. כל המדינה מישוגעת. מה הם רוצים? שנהיה פושעים או פועלים? תשאלו אותם! שיגידו!”

בשם יחזקאל חורי, אנחנו נצביע אי-איומן לממשלה.

כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה.

ביום השלישי שעבר נאסר ליד בניין עיריית תל-אביב עמרם ראובן. הוא השתתף בהפגנה של פועלים מובטלים.

עמרם ראובן הוא בן 18. בעוד חודש עליו להתייצב למילוי חובתו הצבאית למולדתו. הוא טפסן במקצועו. אבל מקצועו לא שווה כרגע כקליפת-השום. הוא מובטל מזה קרוב לשנה. גם אחיו מובטל. כשביקרו בביתו, צעק אביו הזקן: „בני לא פושע! אנחנו רעבים!”

בשם עמרם ראובן, אנחנו נצביע אי-איומן לממשלה.

ידגר כדורי הוא בן 28. יש לו שלושה ילדים. הוא פועל-בניין, ואחרי תקופה ארוכה של אבטלה קיבל עבודה באחד מקיבוצי השומר-הצעיר. ביום השלישי האחרון צעד בהפגנת הפועלים בתל-אביב, הוכה עלידי שוטרים.

לחוקרי סיעתנו הוא אמר: „פרשי המשטרה הסתערו עלינו. בניין העירייה היה מואר. שמענו קולות-צחוק של חוגגים. אף אחד לא יצא אלינו לנחם אותנו, להגיד לנו לפחות: סבלנות, יהיה טוב. היינו פחות מכלבים. ראינו את הלוקסוס, את הפרייבישים, אבני הבניין עשויים מכסף, ולב המנהיגים עשוי מברזל.”

בשם ידגר כדורי, אנחנו נצביע אי-איומן לממשלה.

דני ברוך הוא בן 19, ושוחרר משרות צה"ל כדי לתמוך בהוריו. איזה תמיכה הוא יכול להעניק להם, כאשר הוא מובטל מאז ראשית המיתון? אין לו מקצוע, ולעולם לא יהיה לו מקצוע, אם לא יטרחו להקנות לו כזה. מדי פעם הוא זוכה בכמה ימים של עבודה יוממה. בשלושת החודשים האחרונים הסתכמה הכנסתו במאה לירות לחודש בממוצע.

ביום השלישי שעבר יצא להפגין. הוא סיפר לנו: „הגעתי למחסום של המשטרה. עברתי מעליו בקפיצה. נפלתי. שוטר היכה אותי בידים וברגליים. אני עדיין פצוע. שוטר על סוס עלה עלי. חמקתי בין רגלי הסוס. לקחתי אבנים וזרקתי על השוטרים ובכיתי.”

בשם דני ברוך, אנחנו נצביע אי-איומן לממשלה.

אורי מוראד אינו מובטל. הוא בן 35, אב לשלושה ילדים. הוא עובד כטפסן-בניין בקיבוץ בדרום.

ביום השלישי האחרון סיים את עבודתו, שכר מוגנת מיוחדת, יחד עם חברי-לעבודה, ומיהר להפגנה בתל-אביב. אורי מוראד אינו רעב. אבל הוא פוחד. הוא פוחד שמחר יקרה לו מה שקרה לאלפי חבריו. לכן הוא בא להפגין.

הוא אמר לנו: „אם לא אשלם מחר לקופת-חולים, לא אקבל טיפול. לא אני ולא ילדי. אם לא אשלם מיסיה-עירייה, יעקלו את הרהיטים שלי. „ביום הבחירות עבדתי בשביל המערך. יומיים עבדתי, ונתנו לי ציקים על 55 לירות. אבל לא היה להם כסוי. לכל מה שהממשלה הבטיחה, אין כסוי. היום אני לא חבר בשום מפלגה. מה שעשיתי, עשיתי רק בשביל הפועלים. כש'גענו ימחסום, צעקנו: קדימה! — והמשכנו להפגין. אני לא יודע למה הלכנו”

„זאת היתה ההפגנה הרצינית הראשונה”, לדברי אחד ממשתתפיה. „היא בטח לא תהיה האחרונה. אבל בפעם הבאה לא יובילו אותנו מפלגות, ואף אחד לא יגיד לנו מתי לחזור הביתה. בפעם הבאה ההנהגה תהיה שלנו.”

ובשכונות הגדולות, התוססות מאבטלה ו- מפחד-ראבטלה, החלו גברים נרגשים מרבי רים על הצעד הבא: הקמת ועדי פעולה. לא של מיפעל זה או אחר, לא של מפלגה זו או אחרת — כי אם של שכונות וישובים שלמים.

סיפקה לנו דבר חשוב מאוד, ברגע שהיינו זקוקים לו ביותר: מנהיגות.”

יהודה, בשכונת גוש דן, שבחסר תם הרשמית נערכה ההפגנה, היו אובדני עצות מול ההתפתחות האלימה. הם השאירו את פועלי השורות הראשונות בכיכר הי קרב, וחזרו לבתיהם. איש מהם לא הופיע למחרת היום אצל הפצועים באיכילוב, איש מהם לא ראה את עצמו חייב להעמיד לר- שורת העצורים הגנה או עצה משפטית, לברר אם אין הם חפים מפשע.

לכן היתה ההפגנה הגדולה סימן-דרך.

לום — ברונם המכריע אל הפרברים „ה- שחורים” — לא שקט. הרוחות באורי יהודה, בשכונת התקווה, בכפר שלם ו- בפרדסי-כץ המשיכו לסעור במשך שעות רבות אחרי ההפגנה.

אם לפני ההפגנה היה הכעס מכוון אל פושג כללי ששמו „הממשלה”, הרי שלמחרת היום הוא הקיף גם את מארגני ה- הפגנת הפועלים עצמה. בראש וראשונה: מפ"ם.

„מפ"ם סיפקה לנו תחבורה עד כיכר דיזנגוף”, סיפר איש אורי-יהודה, „אבל היא לא

בה חגיגות, לציון 80 שנה לשכונות הרא- שונות של תל-אביב.

„לחם — עבודה!” שאגו המפגינים, ו- כובדו במכות. בקומה השמינית כובדו ה- אורחים בעוגיות ויין.

★ ★ ★

תחבורה, לא הנהגה

ה הפגנה פוזה. 15 פועלים לא חזרו אותה לילה לבתיהם, מי בגלל מעצרו, מי בגלל פציעו, אבל האלפים שחזרו בשי-